

Диваки і зануди (стислий переказ)

Ульф Старк

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Перший розділ

Події відбуваються у Швеції. Дівчина Симона живе з мамою Ольгою і собакою на кличку Кільрой. Все починається у день дванадцятиліття Симони. Зранку вона підготувала собі торт, який сама спекла напередодні ввечері, адже її мама завжди не мала часу. Дівчина з мамою збиралися переїжджати в південну частину міста, щоб жити з маминим бойфрендом Інґве. Симоні дуже не хотілося їхати з квартири і покидати друзів та школу.

Як і здогадувалася Симона, мама забула про її день народження. У Ольги не було подарунка, тому вона вручила доньці склянну кулю, яка колись належала прабабусі Симони. Мама сказала, що цією кулею можна ворожити. Згодом Симона пішла гуляти з собакою, а мама заходилася готувати свято, щоб попрощатися з сусідами перед переїздом.

Прощання з сусідами було шумним і метушливим. Вночі Симона і мама поїхали нічним Стокгольмом до нового помешкання. Мамі весь час здавалося, що вони про щось забули.

Другий розділ

Коли Симона прокинулася у новій квартирі, то нарешті здогадалася, що вони забули Кільроя. Дівчина заплакала і почала будити маму. Ольга з дочкою сіли в автомобіль Інґве, щоб з'їздити подивитися, чи Кільрой і досі у Веллінґбю.

У колишньому помешканні Кільроя не було. Вони об'їхали місто вздовж і впоперек. Мама навіть причепилася до білого шпіца, що трішечки нагадував Кільроя, хоч власник собаки просив дати йому спокій. Мамі було соромно за те, що забула про собаку при переїзді.

Того ж дня Симона задивилася на склянну кулю, яку отримала на свій день народження, і побачила в ній двері зі склом та ручкою. Вони були такі, як вхідні двері старого помешкання. Двері відчинилися, показалася стежка в сад. Біля вишні промайнула якась тінь. Симона розповіла про побачене мамі та Інґве, але вони сказали, що це просто витвір уяви.

Третій розділ

Наступного ранку о сьомій годині на порозі з'явився дідусь у чорних жіночих чоботях, білих кальсонах і нічній сорочці лікарняного крою, підперезаний в поясі шматком червоної трубки від крапельниць. Дідусь Іван був батьком Ольги. Він утік з лікарні, а чоботи, в яких прийшов, належали старшій медсестрі. Це було єдине взуття,

яке йому підійшло. Дідусь сказав дочці, що прийшов до неї помирати, бо у лікарні він не може спокійно цього зробити.

Того дня Симона не пішла до нової школи. Вона поїхала з мамою до лікарні дідуся. Там ніхто не міг збагнути, як він дістався до дочки, бо його ледве носили ноги. Всі хотіли, щоб дідуся привезли назад. Інґве вважав так само, але мама забрала дідусеві речі. Інґве довелося нести цей віолончель, на якій грав дідусь.

Симона не хотіла, щоб дідусь помирав. Він багато чого навчив її, дівчина любила його, бо не мала тата. Коли вона розповіла дідусеві про усе, що її хвилювало: про переїзд, про Кільроя, про Інґве, маму і про те, що їй несила думати, ніби дідуся колись не буде, він заспокоїв її. Дідусь говорив: "У нашій великій родині є нормальні й ненормальні, диваки й зануди. Твоя мати належить до ненормальних. Я також. Та й моя мати була не така, як усі. Я знаю, що з такими нелегко жити. А нормальними та занудами світ аж кишить. З ними, мабуть, трохи легше. Та хай їм чорт, мені вони геть не цікаві!".

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Четвертий розділ

Симона запізнилася до школи, бо ледве її знайшла. Біля школи було озеро, і водилося багато качок. Коли дівчина відчинила двері, цілий клас витріщився. Учителька була приємна з вигляду. Її Симона подумки назвала Панна Вершкове Тістечко. Дівчині довелося сісти біля цибатого хлопця із русявим скуйовдженим чубом, блакитними очима і веснянками. То був Ісак.

Вчителька прийняла Симону за хлопця, бо її одяг, а особливо ім'я були хлопчачими. Мама не раз казала, що це дуже красиве французьке ім'я, а Симона завжди хотіла мати нормальне шведське ім'я. І ось тепер замість Симони вийшов Симон.

Вчителька попросила Ісака показати Симонові школу. Дівчина раділа, що спритно й вміло спекалася самої себе. Після дзвінка вона взяла з гачка в коридорі чужу куртку, хлопчачу, бо вирішила позбутися своєї рожевої куртки, в якій прийшла до школи. На перерві Симона та Ісак почали битися, але на уроках вони помирилися. На одному з уроків вчителька розпитувала, у кого які є домашні тварини. Симона розповіла про Кільроя. В Ісака, як він сказав, були птахи. Вчителька попросила принести їх на урок.

Після уроків Ісак хотів іти разом з Симоною. Вона раптом побачила кремезного хлопця в самій футболці, якому належала та куртка, що взяла дівчина. Симона запропонувала Ісаку куртку, яку вкрала, а сама втекла.

Вдома дівчина не розповіла мамі, що у школі її прийняли за хлопця. Дідусь грав на віолончелі, а Інґве сидів у дивному одязі та позував мамі, бо вона робила ілюстрації для всіляких жіночих журналів.

П'ятий розділ

Симона вирішила і надалі вдавати хлопця. Вона вважала, що у всьому винен Інґве: якби він не задумав зійтися з мамою, то вони ніколи не переїхали, не загубили б

Кільроя, Симона ходила б до старої школи.

Одного дня дівчина купувала собі хлопчачий одяг і біля Орфеевого водограю побачила свого Кільроя. Він був худий, похнюплений, охлялий. Коли Симона вже майже наздоганяла собаку, з провулка вискочив на роликових ковзанах якийсь сивий чоловік. Дівчина не могла його оминати. Вона почала падати і схопилася за сумку якоїсь жінки. Люди дивилися на Симону, приймаючи за хлопця. Багато з перехожих думали, що Симона – крадій, та ще й на підпитку. Між людьми був Аксельсон – новий сусід Симони і її мами. Він впізнав Симону. Дівчина намагалася усе пояснити, а потім вирішила втекти. Кільрой зник з очей, з'явилася поліція, але полісменка не спішила карати Симону. Вона усіх детально опитала, а потім навіть допомогла шукати собаку, хоч це не дало результатів.

Додому Симона повернулася, коли вже смерклося. Інґве пішов на якусь зустріч. Мама зі своїм саксофоном була в дідусевій кімнаті. Вони разом грали. Симона лягла у ліжку і вийняла скляну кулю. Дівчина побачила у ній табун диких птахів, що кудись летіли, чорні грозові хмари, загіпсовану ногу, дідусів будинок на Мейї, лебедя, бурхливу воду... Потім куля зовсім погасла.

Шостий розділ

Симона підстригла на кілька сантиметрів своє кучеряве волосся, щоб бути більше схожою на хлопця. Інґве не сподобався вигляд дівчини, але вона сказала, що в класі усі дівчата так вдягаються.

У школі Симона побачила, що Ісак побитий, напевне, за ту куртку. Хлопець віднайшов спосіб відімістити їй: сказав вчительці, що Симона списує у нього. Вчителька подерла її твір, бо вважала, що він списаний. Після школи Ісак і Симона помирилися і сиділи біля озера в Криївці – закинутій старій шопі. Ісак, Данне, Кваша, Стефан та Пепсі (хлопці з класу) настигали туди всякого мотлоху і дівчат сюди не пускали. Тепер Симона належала до хлоп'ячої гоп-компанії, а Ісак попросив у неї допомоги, бо пообіцяв вчительці принести птахів, яких у нього насправді не було.

На уроці фізкультури Симона помилково зайшла у дівчачу роздягальню. Дівчата налякалися, адже всі вважали її хлопцем. Лише однокласниця Катті трималася спокійно, бо Симон їй подобався. З'явився учитель фізкультури і зловісним голосом пообіцяв: "Я з тобою ще розберуся. Будь певен, Симоне!". Решту уроку Симоні довелося сидіти в хлоп'ячій роздягальні.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Сьомий розділ

Якось Катті перехопила Симона і обняла за шию. Ситуація була ідіотська. Катті сказала: "Ти мені подобаєшся", Симона не знала, що відповісти. Вони майже підійшли до будинку Симони, коли Катті поцілувала її. Раптом Симона побачила, що їде Інґве. Чоловік побачив цю дивну картину і від подиву урізався машиною в Аксельсонів живопліт. Аксельсон заляк, бо саме косив траву у саду. Авто Інґве повалило вулики

сусіда, звідти вилетіли хмари очманілих бджіл. Симона скористалася нагодою і втекла до будинку.

Мама була не в гуморі, бо їй замовили намалювати для журналу радощі життя, а дідусь їй "заважав" працювати. Інґве подарував Симоні цуценя, але дівчина не відчула радості від подарунку, хоч розуміла, що Інґве хотів якнайкраще. Він і знаку не подав, що через Симону розгромив сусідові вулики і пом'яв своє улюблене авто. Симона сказала, що бачила Кільроя і вірить, що він живий. Мама та Інґве повезли цуценя назад. Того вечора Симона з дідусем дивилися на зірки. Дівчина розповіла, як стала хлопцем. Дідусь давився сміхом, і дівчина сміялася разом з ним, хоч усе, про що вона розказувала, було сумне, заплутане й безнадійне.

Восьмий розділ

Коли починало світати, Симона пішла до школи, прихопивши вершу. Дівчина хотіла зловити двох качок. Ісакові цього вистачило б. Та нараз її охопив мисливський запал, тому птахів стало більше. Симона витрусила їх у класі. Пізніше вона сказала Ісакові, що роздобула птахів. Вчителька того дня прийшла у білій сукні. Коли вона відчинила двері класу, то остовпіла на порозі. По класу літало, стрибало й ходило щонайменше п'ятнадцять качок. Підлога була загиджена послідом. Діти вигнали качок, а вчителька досі не могла говорити. Симона призналася, що це зробила вона. Ісак заступився за Симона і сказав, що сам винен, бо збрехав, що має птахів. Вчителька вигнала усіх, а Симону залишила. Вони сиділи і мовчали. Потім вчителька сказала, що мусить усе розповісти батькам: і про дівчачу роздягальню, і про списування, і про качок.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Дев'ятий розділ

Вчительку перед домом Симони зустрів сусід Аксельсон і спитав, чи вона не з лікарні, бо дід Іван божевільний, адже прийшов до дочки у жіночих чоботях і кальсонах. Крім того, Аксельсон розповів, як Інґве заїхав на його подвір'я. Та й ще розповів, що хлопчисько (Симона) хотів вкрасти сумочку у якоїсь жінки.

Мама, відчинивши вхідні двері, прийняла вчительку за натурщицю. Інґве у цей час сидів на ослінчику у другому кутку кімнати, тримаючи ноги у мідяно-зелених металевих ночвах. Дідусь сидів у кріслі-гойдалці й усміхався. Мама сказала вчительці, що задоволена її тілом. Ольга посадила її і сказала взяти у рот мундштук для сигарет. На голові у вчительки опинився крилатий капелюх. Вчителька сказала, що хотіла поговорити щодо сина. Останнім часом з ним чимало проблем. Він просто шибайголова. Мама малювала і уважно усе слухала. Коли вчителька закінчила, мама сказала, що це вже занадто. Та вона подумала, що йдеться про сина натурщиці (тобто вчительки). Вчителька не встигла усього пояснити, як мама кудись пішла. Інґве провів вчительку до дверей. Коли вчителька сказала: "Невже вона не зрозуміла, що я говорила про її сина?", Інґве сказав, що в Ольги сина немає.

Інґве сказав Симоні, що все знає. Дівчина почала тікати від нього до

сміттєзвалища. Надворі саме починалася гроза. Коли Інгве майже наздогнав дівчину, вона видерлася на крислатий дуб. Інгве боявся висоти, але почав лізти. Раптом вдарила сильна блискавка. Інгве повис на дереві догори ногами. Симона збагнула, що він ліз на дерево, аби рятувати її. Дівчина кинулася рятувати його, та коли вже лишилося кілька гілок, щоб злізти, чоловік впав і підвередив ногу, потрібно було в лікарню.

Десятий розділ

Інгве наклали гіпс, але він нічого не розповів мамі про витівки Симони. Ввечері Катті запросила Симона на вечірку в понеділок і спитала, чи не хоче він піти з нею в кіно. Симона відмовилася, а Катті заявила, що запросить у кіно Ісака. Симона не могла цього допустити, тому погодилася на пропозицію.

Наступного Симона, дідусь, мама та Інгве поїхали на острів, де був будинок старенького. Туди довелося добиратися на поромі. Дідусь сидів у візку, якого позичили в лікарні. Він прихопив з собою віолончель. З островом були пов'язані спогади про його дружину Катарину, бабусю Симони. На цьому острові, який називався Мейя, вона і померла, а дідусь відтоді ще не бував тут. У будинку все було так, як і того дня п'ять років тому, коли бабуся померла. Дідусь мовчки походжав кімнатами і гладив долонями речі. Надворі він заграє на віолончелі. Вони лишилися ночувати у будинку. А вранці дідусь подарував Симоні квітчасту шовкову сукню, яку бабуся Катарина вдягала на перше побачення з дідусем.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Одинадцятий розділ

Симона прийшла на вечірку, на яку її запросила Катті. Раптом дівчина побачила, як Катті обіймає Ісака. Симона пішла до них, Ісаку вдалося вислизнути із Каттіних обіймів і попрямував хлопців. Пізніше Катті сказала Симону, що він їй подобається. Симон відповів, що Катті його не запалює. Дівчина образилася і дала Симону ляща.

Трохи згодом Ісак (всі знали, що він брав участь у змаганнях із плавби) викликав Симона позмагатися у плаванні. Але Симон погодився лише у озері – до мосту й назад. "Якщо виграю я, ти пошлеш Катті під три чорти", — додав Симон.

Дванадцятий розділ

Вода в озері була дуже холодна. Ісак уже був далеко попереду, а Симоні від пірнання завжди закладало вуха. До мосту було метрів сімсот-вісімсот. Але через вітер і темряву відстань здавалася безмежною. Раптом Ісак випірнув поруч і сказав, що можна припинити змагання. Симона відмовилася і попливла далі. Та скоро дівчина відчула, що холод пробирає її до кісток. Руки й ноги заніміли. Коли до неї долинув крик Ісака, вона поплила до нього. Хлопець сказав, що вже не має сил пливти. Симона обхопила його за шию й попливла туди, де мав би бути берег. Усюди панувала тиша, темрява й холоднеча. Раптом вони почули голоси і побачили весловий човен, що наближався крізь хвилі. У човні сиділа вся хлоп'яча гоп-компанія з Криївки. Врешті, їх витягнули з води у човен.

Симона не хотіла вертатися на вечірку. Та й Ісак не палав бажанням вертатися. Він попросив хлопців відвезти їх до Криївки. Там Ісак і Симона запалили стару залізну грубу і почали скидати з себе мокрий одяг. Ісак раптом помітив, що Симон – дівчина. У нього був такий ошелешений вигляд, ніби він не йняв віри своїм очам. Дівчина у всьому зізналася, а ще хотіла сказати Ісаку, що він їй подобається.

Тринадцятий розділ

На світанку Симона прокинулася у Криївці поруч з хлопцем. "Ти мені подобаєшся", — призналася вона Ісаку. "Дивачка, — сказав хлопець. — Але ти мені теж подобаєшся. Хоч усе це так химерно". Вони поцілувалися, а потім згадали, що треба йти додому.

Вдома дівчина вдяглася у дівчачий одяг, нафарбувала губи і пішла до школи. Там усі були просто спантеличені. Вчителька не могла повірити, що Симон – Симона. "Можу підтвердити, що вона дівчина", — раптом голосно сказав Ісак. Усі обернулися на нього. Він одразу ж почервонів, наче бовкнув щось непристойне. Катті не могла повірити, що закохалася в дівчину. Того дня вчителька вигнала Симону додому і дівчина вирішила бути нарешті слухняною і тихою. Вона йшла додому і думала так, коли раптом їй під ноги стукнуло щось велике й кошлате, що розляглося на ґанку. Це був Кільрой! Дівчина була неймовірно рада.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Чотирнадцятий розділ

Вночі Симона крізь сміх розповіла дідусеві все, що сталося від часу їхньої останньої нічної розмови. Онука і дідусь згадували багато приємних моментів з дитинства. Дідусь усе не йшов, а потім сказав, що на завтра запросив своїх приятелів, щоб попрощатися перед смертю.

Коли дідусь пішов, Симона витягла скляну кулю. Дівчина побачила всередині світло, там був дідусь, що сидів у саду, де було повно птахів, метеликів і людей. "А далі?" — нетерпляче зашепотіла дівчина і стукнула по кулі. Куля дзенькнула й розкололася на дві половинки.

Гості дідуся почали сходитися о шостій вечора. Дідусь лежав у стародавньому ліжку з червоного дерева, яке винесли в сад, під квітучу вишню. Симона стояла біля дідусевого ліжка в тій квітчастій шовковій сукні, яку бабуся носила дівчиною. Коли смерклося, загравав оркестр, який дідусь заснував у притулку для старих.

Згодом дідусь тримав руки Ольги і Симони у своїх долонях. Їх освітлював місяць. Дідусь заплющив очі й відкинув голову на подушки. Він дихав дедалі слабше й слабше, поки й зовсім затих.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу